

POTREBA NOVEGA, SOCIALNEGA DUHA

I. Neuspeh dosedanjega dela katoličanov na socialnem področju. Znaki:

a/Odtujitev delavskih množic veri in Cerkvi

b/Svet oblikujejo krščanstvu. tuje in sovražne sile

Večina katoličanov vidi rešitev iz tega stanja v izdelavi konkretnih načrtov za preureditev družbe, pa v organizaciji, ki naj te načrte uresniči.

To potrjuje tudi zgodba s korporacijsko idejo v okrož. Quadagesimo anno. Vsi so povzeli od tod le ta recept.

Konkreten praktični načrt in organizacija sta brez **dvoma** nujno potrebna. Vendar to samo še ne zadošča. Gre predvsem za duha, iz katerega naj bi družbo presnovali.

~~To~~ je važno zlasti iz dveh razlogov:

a/Vsak načrt se izpelje po tem, kakor ga ljudje razume in hočejo izpeljati. To velja toliko bolj ker je potrebno so-
delovanje širših plasti, ~~tudi~~ in tudi tam ~~kjer~~, kamor oblast ne seže

b/Noben načrt se ne more strogo po črki izvesti. ~~gre~~

~~gre~~ smisel. Ta se pokaže šele med izvajanjem. ~~Polagajega~~ Zlasti velja v primerih, ko ne gre za posamezne velike reforme. Danes prevladujejo taki primeri. Zato so podrobni načrti nemogoči.

Vse to je vzrok, da moramo najprej skrbeti za pravega socialnega duha. Ta pa je mogoč le iz pravilnega gledanja. Tega manjka

Nekaj naznačilnejših primerov:

II. Poglavje o delu, dohodkih in potrošnji.

a/Delo. Dolžnost dela, ne samo zato, ker je lenoba greh.

Prava socialna dolžnost, ki velja za bogate prav tako, kot za ~~revne~~ revne. Vsi živimo od sadov človeškega dela. Kdor bogato živi pa ne dela, večji škodljivec kot beraški delomržnež.

Beseda svetga Pavla "Kdor ne dela, naj tudi ne je," velja za vse. Račun: $n.8 = 8/9$ n.9

Kdo bo rekel, da to danes ni aktualno, češ saj večinoma isto načelo manjka dela. V resnici velja ne glede na to. Tudi ne gre samo za popolno brezdjelje, gre za to, da človek po svojih močeh kaj produktivnega ali drugače koristnega dela. Med bogatimi ljudmi jih je silno veliko, ki večinoma življenja prelenarijo.

Dohodki: Danes živimo od denarja, ki ga moremo dobiti edinole od drugih ljudi. ~~Vsi~~ Vsi imamo dohodke od drugih ljudi, ~~Vsi~~ živimo iz tujih žepov.

Denarna sredstva v tujih žepih so omejena. Kdor koli hoče več prejeti, more ^{to doreči} ~~prejeti~~ le tako, da ostane za druge manj. Velja popolnoma na splošno. ~~Ja~~ poedince in stanove. Noben stan, nobena skupina ljudi si ne more dohodkov povečati, ne da bi

Pravilno upravljanje celoti v prid. Kolikor več ima kdo, tem manj je njegov; toliko večja je dolžnost skrbeti za dobro obžekoristno uporabo takega imetja.

Posebej še, kadar gre za upravljanje tujega kapitala. Velika odgovornost. Silno zlo, če se s spekulativnimi ali sploh lahkomišelnimi investicijami zapravijo ljudem - morda siromašnim - njihovi prihranki.

Kritika ne redišča. Plano je tudi.

b/Podjetništvo: Podjetnik kot samostojem gospodar. V

~~da~~ bi morali videti v njem ~~držiaknega, xprgana~~ človeka, ki oprav-
narodnogospodarsko in
lja važno socialno funkcijo. Podjetje ni kratko in malo njegova last, da bi smel ž njim poljubno razpolagati.

in to dolžnosti, ki ga važejo v vesti.

Nasproti delavcem in nameščencem, velja to še prav posebno. Brezbrižnost v tem pogledu je velik greh.

Podjetnik pravi da je vložil v podjetje kapital. Da, delavci nosijo riziko s svojim življenjem. Če podjetju slabo gre so najprej prikrajšani delavci.

Ureditev meznega razmerja. Načelo pravi: na plača ne zadošča. Podjetje mora služiti obojim. Drugače, podjetniku vsa korist, breme pa pade predvsem na delavce.

Hlapec Jernej v industriji.

xixxkakoxnajxgledanoxna socialno xpraxanje x

V. KAKO NAJ GLEDAMO NA SOCIALNO VPRAŠANJE?

a/Dosedaj premalo zanimanja. Preveč samo ~~z~~ ⁱⁿ ~~kulture~~ ⁱⁿ ~~oziroma~~ ^{oziroma} ~~ve~~ ^{ke} ~~plati~~, ali pa iz političnih razlogov.

Oboje napak. ~~So~~ Socialno vprašanje je v največji meri sociološka in gospodarska zadeva. ~~Č~~ ^Č ~~ato~~ ^č ~~treba~~ ^č najprej to plat temeljito poznati, potem bomo lahko uspešno delali za rešitev.

Politični razlogi slabijo vse socialno delo. To ne more biti zares nesebično in uspešno.

Kot katoličani se moramo za to zanimati zaradi kri-
vice, ki se godi. Iz prave resnične ljubezni do bližnjega.

Nasloniti se predvsem na delsvtvo. *Ne moremo stati v svet.*